

Sammanställning av vissa rättsfall om tillämpning av ettårsregeln i 54 § första stycket h) samt om treårsregeln i 53 § punkt 1 anvisningarna i kommunalskattelagen

Ettårsregeln

Fråga om hembesökens längd och frekvens kan föranleda att kvalifikationskravet på ett års anställning och vistelse utomlands inte anses uppfyllt

Kommunalskattelagens 54 § ger inte någon direkt ledning om den närmare innebörden av kvalifikationskravet. RSV har emellertid uttalat sig i frågan, RSV Dt 1972 nr 2:10, som föranletts av en skrivelse från Skånska Cementgjuteriet. RSV uttalade att man vid bedömning av om vistelsen varat minst ett år inte skulle ta hänsyn till tillfälliga besök i hemlandet. Man konstaterade att de i skrivelsen angivna alternativen för besöksfrekvensen i Sverige omfattade såväl korta, tillfälliga besök som längre vid semestrar. En i hemlandet förlagd semester eller en semester i kombination med korta, tillfälliga besök borde inte leda till att ettårsregeln sattes ur spel. Avslutningsvis slog man fast att om besöksfrekvensen inte var av större omfattning än en hemresa per månad och vid helger jämte 2—4 veckors semester borde skattskyldighet inte föreligga här för de under utlandstjänstgöringen förvärvade och upplupna inkomsterna.

Jämför också det av Börje Villard omnämnda uttalandet av RSV den 2 april 1979. Enligt detta skulle ettårsregeln inte brytas om den sammanlagda vistelsen här omfattade högst 52 dagar för år räknat, däri inräknat fem veckors semester. I uttalandet togs bl a hänsyn till att vi numera har fem veckors semester. Man torde också ha beaktat arbetsplatsens avlägsenhet. Mindre frekvens för hemresor men längre tid hemma.

Tvisterna om ettårsregeln rör ofta frågan om vistelser i Sverige under ettårsperioden är av sådan tillfällig karaktär att skattskyldighet inte inträder för lönen här i landet. Hembesöken föranleds vanligen av besök hos familjen eller överläggningar med företagsledningen. En anledning kan också vara sådana särskilda klimatförhållanden i gästlandet som omöjliggör arbete där under

vissa perioder. Tvister har också uppkommit om avbrytande av utlandstjänstgöringen i förtid skall medföra skattskyldighet i Sverige för den i utlandet åtnjutna inkomsten.

Som exempel på korta, tillfälliga besök och längre besök vid sjukdom eller semester kan rättsfallet RÅ 1973 ref 23 tjäna. Det gällde besvär av TI angående I Nyströms intax 1970 och omständigheterna var följande. N var elmontör och hade familjebostad i Malmö, där han var anställd hos ett svenskt företag. Under tiden den 13.10 1968 till våren 1971 utförde han elinstallationer för företagets räkning i Sassnitz och Warnemünde. Under beskattningsåret hade han uppehållit sig i Sverige under vissa helger och veckoslut samt dessutom under semester omkring 15 dagar och sjukledighet omkring 25 dagar. Dessa tillfälliga avbrott i vistelsen i Östtyskland ansåg RR inte kunde medföra att denna vistelse i Östtyskland vid bedömandet av N:s skattskyldighet skulle anses ha varat kortare tid än ett år. Följaktligen lämnade RR TI:s besvär utan bifall.

Den omständigheten att en del hembesök varit förhållandevis långa behöver i och för sig inte medföra skattskyldighet här i riket för den utomlands förvärvade inkomsten. Detta beläggs av rättsfallet RRR 1977 R 1:36 (SN 1978 s 316), som gällde E:s inktax 1972. Av en uppställning, som arbetsgivaren gjort, framgick att E vistats i Karlstad omkring 10 dagar vid helgerna, 27 dagar under semester, 2—6 dagar vid månatliga besök i januari och under höstmånaderna samt därjämte 9 dagar i februari och 13 dagar i augusti. — RR yttrade:

---Väl får hembesöken vid några tillfällen anses ha varit förhållandevis långa. De måste dock ses i belysning av att anställningen i Finland avsett lång tid och inneburit ledarskap av ett utvecklingsprojekt, vilket krävt samarbete med företagets ledning i Sverige. Den omständigheten att vistelsen i Finland avbrutits i den angivna omfattningen för hembesök och samarbete med arbetsgivaren rörande utvecklingsprojektets bedrivande kan vid bedömande av E:s skattskyldighet i Sverige ej medföra, att vistelsen i Finland skall anses ha varat kortare tid än ett år.---

Av klimatförhållandena i gästlandet föranledda, förhållandevis långvariga hembesök

X var anställd av ett svenskt bolag och skulle från och med december 1976 arbeta åt bolaget i ett skogsprojekt i Bangladesh. Projektet beräknades pågå i fyra år men X skulle knytas till projektet genom ettårskontrakt med möjlighet till förlängning. I Bangladesh var det monsunperiod under tiden maj till mitten av september då det var så kraftiga regn och så höga temperaturer att verksamheten i skogsbruket i stort sett låg nere. X avsåg att fara till Sverige för semester i sex veckor men ämnade också ta en månads obetald tjänstledighet i anslutning till semestern. Han avsåg att stanna i Sverige totalt ca två och en halv månad. Lönen skulle sättas så att den till viss del kompenserade tjänstledighetsmånaden. — Såsom han slutligen fullföljde sin ansökan om förhandsbesked avsåg han att skriva kontrakt om anställning i projektet under 18 månader.

RSV:s rättsnämnd ansåg med hänsyn till de speciella omständigheterna att de uppgivna tillfälliga avbrotten i vistelsen i Bangladesh för besök i Sverige inte skulle medföra att utlandsvistelsen vid bedömandet av X:s skattskyldighet skulle anses ha varat kortare tid än ett år. — RR gjorde ej ändring på besvär av TI. — RSV/FB 1978:3.

Motsvarande utgång förekom i ett av regeringsrätten den 6 april 1979 avgjort mål angående förhandsbesked, som kommer att återges i RSV/FB Dt-serien. Omständigheterna var följande. X hade tecknat ett tvåårskontrakt med ett danskt bolag om att utföra gruvarbete på Grönland. På grund av klimat- och geografiska förhållanden tillämpade man följande tidsschema. Man arbetade 10 tim/dag, 6 dagar per vecka med ledig söndag i 4 månader. Därefter hade man en månads ledighet då man normalt reste hem. Regeringsrätten gjorde också i detta mål ej ändring på besvär av taxeringsintendenten.

Utgången i en del av ovan redovisade rättsfall och i andra likartade mål om hembesökens längd och frekvens har föranlett debatt, som var förhållandevis livaktig i början av 70-talet. Särskilt kritisk har man varit i de fall utlandstjänstgöringen ägde rum i länder med goda och förhållandevis billiga kommunikationer med hemlandet, vilket underlättade täta hembesök. En del debattörer, kanske ett fåtal, förordade att man skulle slopa ettårsregeln medan andra önskade en snävare gränsdragning i fråga om acceptabel längd och frekvens för hembesök.

Om man slopar ettårsregeln torde följden bli en markant ökning av svårslitna och tidsödande tvister om bosättnings- och hemvistbegreppen. Detta förslag förefaller därför inte realistiskt. Alternativet med en snävare gränsdragning beträffande hembesöken bör i och för sig inte bereda några större tekniska svårigheter att genomföra. En restriktivare regel kan emellertid medföra svårigheter, särskilt för den svenska byggnads- och entreprenadverksamheten utomlands. En industri som brottades med ekonomiska svårigheter just vid den tidpunkt när debatten uppstod. Att denna inte resulterat i ett konkret förslag torde därför inte bero på en ren tillfällighet. Sedermera har den svenska industrins verksamhet utomlands avsevärt ökat. Det är därför inte uteslutet att en restriktivare regel kan medföra betydande svårigheter i många fall.

I förtid avbruten utlandstjänstgöring

I två rättsfall från senare tid gällde frågan om skattskyldig skulle befrias från skattskyldighet i Sverige för den utomlands åtnjutna lönen när tjänstgöringen avbrutits i förtid.

Det första fallet, RSV Dt 1976:34 (RRK 1976 R 1:54, SN 1977 s 117), gällde X, som hade anställningskontrakt på 14 månader med ett svenskt företags dotterbolag i Brasilien. Anställningen där började den 9 juni 1975. Med hänsyn till hans hustrus havandeskap med beräknad förlossning den 20 juli 1976 måste familjen, enligt flygbolagens bestämmelser för havande kvinnor som

passagerare, resa hem till Sverige före den 20 maj 1976. X:s intjänade semester hos det brasilianska dotterbolaget uppgick till ca 40 dagar, som han avsåg att förlägga till slutet av anställningsperioden. X ämnade resa hem omkring den 15 maj tillsammans med sin hustru. Vid sådant förhållande skulle hans anställning i Brasilien upphöra omkring den 1 juli 1976. TI ansåg att det för skattefrihet i Sverige för utlandslönen fordrades att såväl anställningen som vistelsen i Brasilien varat minst ett år.

RSV:s rättsnämnd förklarade emellertid att om anställningen i Brasilien varade under tiden 9 juni 1975 — 1 juli 1976 kunde X:s åtgärd att förlägga intjänad semester till slutet av anställningsperioden och tillbringa semestern här inte utgöra hinder för sådan frikallelse från skattskyldighet, som avses i (54 § h) kommunalskattelagen. — RR gjorde ej ändring på besvär av TI.

Det andra fallet, RSV/FB Dt 1978:8 gällde X, som enligt anställningskontrakt den 1 juli 1976 skulle tjänstgöra i Saudiarabien under minst ett år räknat från den 14 juli 1976. Vid X:s hembesök julen 1976 stod det klart för honom att han måste avbryta utomlandstjänstgöringen och stanna i Sverige för att ta hand om vårdnaden av sin son, som var svårt handikappad och rullstolsbunden. X lämnade en övertygande förklaring till att han inte kunnat råda över omständigheterna som tvingat honom att stanna här hos sonen.

Sedan majoriteten i RSV:s rättsnämnd enligt meddelat förhandsbesked funnit X vara skattskyldig här för lönen under utlandstjänstgöringen förklarade emellertid RR att X inte var skattskyldig i Sverige för inkomsten under tjänstgöringen i Saudiarabien. Inledningsvis konstaterade RR därvid att X:s egna uppgifter att avbrottet av tjänstgöringen berott på omständigheter som han inte kunnat råda över fick tas till utgångspunkt för bedömningen av målet och yttrade:

Frågan i målet gäller om X enligt 54 § första stycket h) kommunalskattelagen är frikallad från skattskyldighet för inkomsten under tjänstgöringen i Saudiarabien. I lagrummet anges som förutsättning härför att anställningen och vistelsen i utlandet varat minst ett år eller enligt anställningsavtal kan antagas komma att vara minst ett år. Svaret på den framställda frågan blir alltså beroende av hur det sista ledet i denna förutsättning tolkas. -- Som skäl för införandet av bestämmelsen anfördes i propositionen 1966:127 bl a, att den ger den enskilde möjlighet att klart bedöma sin skattesituation, när han står i begrepp att tillträda anställning utomlands. Det framhölls att man genom den föreslagna lagstiftningen skapade klara och liberala regler för beskattning av dem som tar anställning utomlands och därigenom underlättade bl a näringslivets rekrytering av svensk personal vid dotterföretag i utlandet. Mot denna bakgrund bör lagrummet förstås så, att utlandstjänstgöring skall medföra frikallelse från skattskyldighet — förutom när tjänstgöringen faktiskt varat minst ett år — när det vid tjänstgöringens början kunde antagas att den skulle komma att vara minst ett år. — Utredningen i målet ger vid handen, att förhållandena när X tillträdde anställningen i Saudiarabien var sådana att det kunde antagas att hans tjänstgöring där skulle komma att vara minst ett år. ---

Mot bakgrunden av innehållet i förarbetena kan RR:s ställningstagande anses som naturligt. En motsatt ståndpunkt har emellertid i flera fall hävdats ute på fältet och påstås anknyta till rutinen att sända ut preliminärskattsedlar till

svenskar, som arbetar utomlands mer än sex månader. Den förkastades emellertid i båda fallen. Det intressanta är att grunden inte behöver vara densamma i de båda rättsfallen.

I det sista fallet utgick RR vid bedömning från den skattskyldiges uppgifter att avbrottet berott på omständigheter, som han inte kunnat råda över.

Om man utgår från att anställningen kunde antas komma att vara minst ett år bör man för att förebygga missbruk ställa starka krav på bevisningen. Detta påpekade några remissinstanser över dubbelbeskattningssakkunnigas betänkande. Man framhöll att taxeringsintendenten borde ha möjlighet att anföra besvär hos prövningsnämnden om det visat sig att vistelsen i ett främmande land inte omfattat mer än ett år (sedan blev det minst ett år) och detta inte orsakats av sjukdom eller annan omständighet, över vilken den skattskyldige eller dennes arbetsgivare ej kunna råda. Samma uppfattning kommer igen i RR:s motivering i fallet RSV/FB Dt 1978:8

I det första rättsfallet (RSV Dt 1976:34) förelåg också omständigheter över vilka den skattskyldige inte kunde råda. Vid anställningens början (kunde han inte veta) visste han inte att hustrun skulle föda barn i slutet av första vistelseåret, RSV:s rättsnämnd förklarade emellertid endast att sökandens tilltänkta åtgärd att förlägga semester till slutet av anställningsperioden inte utgjorde hinder för frikallelse från skattskyldighet i Sverige. Eftersom en del av ledamöterna i rättsnämnden också deltog i beslutet i det andra målet med motsatt utgång i nämnden får man anta att dessa utgått från att man kan lägga semestern i slutet av vistelseåret. Antagandet förefaller rimligt eftersom semester anses som tillfälligt avbrott.

Avslutningsvis bör framhållas att den nu diskuterade regeln också omfattar force-majeure. Bevisningen är enklare här men i stället dyker det upp ännu ej fullt klarlagda svårigheter.

Treårsregeln

Som framgår av Börje Villards artikel är det här fråga om olika omständigheter som sedda tillsammans påverkar frågan om väsentlig anknytning till Sverige skall anses förligga. Man kan därför inte göra någon mera ingående gruppering av rättsfallen utan får inskränka sig till fall med och fall utan väsentlig anknytning.

I dessa mål gäller frågan om den skattskyldige tagit alla konsekvenser av utflyttningen och klippt av sådana bindningar som innebär väsentlig anknytning till Sverige. Om myndigheterna skulle förbise mer eller mindre maskerade bindningar med Sverige kan man riskera att den skattskyldige efter en tid åter uppehåller sig här under sådana omständigheter att han bör behandlas som oinskränkt skattskyldig. Det är svårt för myndigheterna att upptäcka sådana fall. Ett förhållande som torde ha bidragit till den skärpning av praxis som synes ha skett.

Fall utan väsentlig anknytning

Styrelseuppdrag i familjebolag föranleder ofta att väsentlig anknytning till Sverige anses föreligga. Så var dock ej fallet i RÅ 1970 Fi 918 (SN 1971 s 47). Följande omständigheter förekom.

Makarna X skulle utflytta från Sverige och bosätta sig i A-land, där mannen för minst fem år skulle tillträda en ledande befattning i ett företag. Av makarnas barn skulle de yngre gå i skola i A-land, medan de äldre först skulle avsluta sina skolstudier i Sverige och därefter flytta till föräldrarna och fortsätta studierna i A-land. Familjens villa här hade sålts. Mannen skulle behålla två styrelseuppdrag i bolag med anknytning till familjen. Hustrun skulle behålla viss egendom, bl a en sommarvilla.

RR konstaterade att viss anknytning till Sverige förelåg även efter utflyttningen men denna anknytning fick — med beaktande bl a av nyss angivna omständigheter — bedömas inte vara så väsentlig att makarna skulle anses bosatta i Sverige även efter utflyttningen.

Som framgår av det förra fallet fäster man viss vikt vid att *familjen* följer med ut. Detta innebär givetvis inte att mannen skall anses ha väsentlig anknytning till Sverige om hustrun eller familjen av särskilda skäl inte flyttar ut samtidigt som mannen. Detta vinner belägg av utgången i RÅ 1971 Fi 112 (SN 1971 s 392). Mannen flyttade i detta fall ut till Peru den 16 mars 1961. På grund av oroligheter i Peru ansågs det emellertid inte rådligt att familjen flyttade ut vid samma tillfälle. Denna flyttade ut först i februari 1962 i samband med att mannen var hemma på tillfälligt besök. RR ansåg att mannen inte varit bosatt här efter sin utresa i mars 1961.

I rättsfallet RSV 1972 I nr 3:3, RÅ 1971 Fi 1770 (SN 1972 s 296) gällde frågan om hustrus innehav av en ärvd skogsfastighet om 200 ha skulle medföra att makarna skulle anses ha väsentlig anknytning. Följande omständigheter förelåg i övrigt.

Mannen var pensionerad och avsåg att tillsammans med hustrun bo i egen trerumsvilla i Spanien 7—8 månader per år, bl a med tanke på det för mannen hälsovänliga klimatet. Makarna hade lämnat sin hyrda bostadslägenhet i Sverige. I närheten av skogsfastigheten hade hustrun hyrt en lägenhet om två rum och kök i en skogsarbetarbostad för att makarna under sommarmånaderna skulle kunna bo i närheten av skogstillgångarna.

RSV:s rättsnämnd ansåg att makarna visat att de efter utflyttningen inte hade väsentlig anknytning till Sverige (två ledamöter var skiljaktiga). RR ej ändring på besvär av TI (en ledamot skiljaktig).

I den föregående framställningen påpekades att stor betydelse tillmättes frågan om permanent bosättning etablerats i det främmande land till vilket flyttning skett. Frågan tangerades men kom aldrig på sin spets i rättsfallet RSV/FB Dt 1978:6, där följande omständigheter förelåg.

X och Y avsåg att ingå äktenskap och flytta till Saudi-Arabien, där de skulle arbeta för en svensk arbetsgivare och vara bosatta i två år. Därefter skulle de flytta till USA där de fått arbete av en amerikansk arbetsgivare. — Y avsåg att avveckla sitt fastighetsinnehav i Sverige vilket var betydande.

RSV:s rättsnämnd ansåg att X och Y inte hade väsentlig anknytning till Sverige efter utflyttningen. En minoritet i nämnden ansåg att sökandena inte tagit varaktigt bo och hemvist i Saudi-Arabien och bl a därför inte kunde anses ha visat att de saknat väsentlig anknytning.

RR gick förbi frågan om bosättning etablerats i Saudi-Arabien men förklarade att omständigheterna fick anses visa att sökandena efter utflyttningen kom att sakna väsentlig anknytning till Sverige. Vid den bedömningen fäste RR särskilt avseende vid det förhållandet att Y avvecklade sitt betydande innehav av fast egendom.

Fall där väsentlig anknytning ansetts föreligga

En av stötestenarna i utflyttningsfallen är familjebostaden i Sverige. Har man inte gett upp den anses i regel väsentlig anknytning föreligga. Detta gäller såväl egen bostadsvilla som hyrd lägenhet. Det räcker i allmänhet inte med att man bjudit ut bostadsvillan till försäljning utan man måste också i regel ha sålt den. Praxis inställning i dessa fall sammanhänger väl inte endast med den här ovan påtalade risken för dold "återflyttning" utan torde också ha påverkats av följande uttalande av dubbelbeskattningssakkunniga, SOU 1962:59 s 77: "Reglerna bör utformas så att bedömningen skall grundas på de *under beskattningsåret* föreliggande omständigheterna och alltså i princip, utan avseende på förhållandena under tiden mellan beskattningsårets utgång och tidpunkten för taxeringsfrågans slutliga prövning".

I rättsfallet RSV 1972 I nr 8:11 b) avsåg två 75-åriga makar att bosätta sig i Schweiz och där hyra en lägenhet eller skaffa en bostadsrättslägenhet. Med hänsyn till ovissheten om trivsel m m i utlandet ville hustrun under en övergångstid behålla en av henne förhyrd mindre lägenhet. På förfrågan uppgav hustrun att den lägenhet, som hon skulle behålla bestod av fem rum och kök. Den utgjorde makarnas nuvarande familjebostad. Hyresrätten till lägenheten tillhörde mannen sedan 1944 men skulle i samband med utflyttningen övergå till hustrun. RSV:s rättsnämnd ansåg att mannen inte visat att han efter utflyttningen inte hade väsentlig anknytning till Sverige. RR gjorde ej ändring.

Likartad utgång förekom i RSV Dt 1974 nr 39 a). Här hade mannen X fastare anknytning till Spanien än de två pensionärerna hade till Schweiz i föregående mål. Han hade nämligen köpt en gård i Spanien med frukt- och grönsaksodlingar. Trots detta ansågs han ha väsentlig anknytning till Sverige genom sin hustrus bostadsvilla.

Sedan RSV:s rättsnämnd förklarat att mannen skulle anses ha väsentlig anknytning till Sverige intill dess hustrun sålt villan lämnade RR mannens besvär utan bifall och yttrade bl a.

— Med hänsyn till att X:s hustru, med vilken han sammanlever, alltså äger villafastighet i —, har emellertid X trots det anförda inte visat att han icke har sådan väsentlig anknytning till Sveri-

ge, att han skall anses bosatt här. Att fastigheten är uthyrd — enligt uppgift i avbidan på försäljning — ändrar icke bedömningen. —

Likartade omständigheter och utgång förekom i RSV Dt 1974 nr 39 b), dvs villa uthyrd i avvaktan på att finna en solid och bra köpare. Här åberopade RR inte endast villan utan också övriga i målet upplysta omständigheter. Härmed torde avses följande passus i ansökan om förhandsbesked

De möbler och övrigt som vi nu har i villan, som är på fem rum och kök med matvrå kommer vi utöver det som vi redan tagit eller kommer att ta med oss bl a nu, när vi reser ner i sept igen samt senare vid försäljningen av villan att antingen uppställa för magasinering eller också vill min hustru för sin räkning försöka hyra någon mindre billig lägenhet på ett eller två rum och där magasinera en del av det vi oundgängligen skulle behöva om vi i framtiden skulle vilja återinflytta. —

De av mannen lämnade upplysningarna tyder på att makarna inte velat ta utflyttningssteget fullt ut utan önskat hålla dörren öppen för återflyttning. Med den strängare praxis som råder nu kan det inte uteslutas att en sådan ansökan skulle avvisas på den grund att frågan inte lämpar sig för att besvaras på förhand.

Full enighet råder emellertid inte inom regeringsrätten därom att bostadsvilla måste vara såld för att väsentlig anknytning inte skall anses föreligga. Detta framgår av RRK 1976 R1:86, där två ledamöter var skiljaktiga. I detta fall hade mannen flyttat ut till Spanien i slutet av oktober 1970. Villan hade lämnats till försäljning våren 1970 och sålts den 1 maj 1971. Hustrun hade inte flyttat med i detta fall därför hon ville avvakta utgången av det år då hon fyllde 62 år för att bli kvalificerad till folkpension. Minoriteten i regeringsrätten ansåg dock att den skattskyldige visat att han under beskattningsåret 1971 inte haft väsentlig anknytning till Sverige.

Som nämnts utgör innehav av aktier och styrelseuppdrag i familjebolag faktorer som i allmänhet medför att väsentlig anknytning till Sverige anses föreligga.

I RSV/FB Dt 1978:13 (RÅ 1977 Aa 217) hade X 25% av aktierna i AB Y samt fordringar på 826 000 kr som i huvudsak utgjorde lån till Z AB. Aktierna i detta bolag hade X sålt till en son. Enligt registreringsbevis var X styrelsesuppleant i Z AB. — Sedan RSV:s rättsnämnd meddelat förhandsbesked besvärade sig X hos RR, som lämnade besvären utan bifall och yttrade:

Av utredningen i regeringsrätten framgår visserligen att X inte är suppleant i Z Aktiebolags styrelse. Med hänsyn till övriga omständigheter finner regeringsrätten emellertid att X inte visat att han efter utflyttningen inte har väsentlig anknytning till Sverige.

I RSV 1972 I nr 8:11 a) ämnade X flytta ut till Schweiz tillsammans med sin familj. I samband därmed skulle han frånträda sin tjänst som verkställande direktör i ett svenskt dotterbolag i en familjekoncern, som hade dotterbolag i Sverige och utlandet. Sedan RSV:s rättsnämnd förklarat att X icke visat att han efter utflyttningen inte hade väsentlig anknytning till Sverige RR lämnade X:s besvär häröver utan bifall och yttrade.

Utredningen i målet ger vid handen, att X och hans barn innehar ungefär

38% av aktiekapitalet i det svenska familjeföretaget och att hans verksamhet även fortsättningsvis kommer att ägnas detta företag. Med hänsyn härtill och till att tre år ej förflutit från avresan från Sverige kan han icke anses ha anfört tillräckliga skäl till stöd för sin talan (en ledamot skiljaktig).

Vid hemvist i två länder: centrum för levnadsintressena avgörande för det skatterättsliga hemvistet enligt dubbelbeskattningsavtal

Besvär av A angående förhandsbeskedet. — A utflyttade i aug. 1970 tillsammans med hustru och minderårig dotter av hälsoskäl till Schweiz, där han erhållit uppehållstillstånd och förhyrt en femrumsvåning. Han avgick samtidigt som verkställande direktör och senare som styrelseledamot i ett av honom grundat familjeföretag, där han ägde drygt 25 procent av aktierna dock med rösträttsmajoritet. Från företaget, som en son ledde, erhöll A pension på drygt 100 000 kr. Han hade uppsagt av honom förhyrd bostadslägenhet i Stockholm men behållit äganderätten till en fritidsfastighet på Värmdön, vilken hade hög standard.

RR yttrade: Lika med RSV finner RR att A jämlikt KL i beskattningshänseende alltjämt skall anses bosatt i Sverige. — Enär A emellertid har hemvist även i Schweiz och då han i båda staterna har hem som stadigvarande står till hans förfogande, skall han enligt Art. 4 § 2 a) avtalet mellan Sverige och Schweiz för undvikande av dubbelbeskattning beträffande skatt på inkomst och förmögenhet anses äga skatterättsligt hemvist i den av de båda staterna med vilken han har de starkaste personliga och ekonomiska förbindelserna (centrum för levnadsintressena). Utredningen i målet ger vid handen att A som under längre tid med sin familj varit bosatt på samma ort i Schweiz, äger de starkaste förbindelserna med sistnämnda land. — Vid angivna förhållanden ändrar RR på det sätt RSV:s förhandsbesked, att A förklaras skola vid tillämpningen av nyssnämnda dubbelbeskattningsavtal äga skatterättsligt hemvist i Schweiz. RÅ 1974 ref. 97.

Anm.: Se också en artikel om två avsnitt i Sv Skattetidning 1975 av Nils Mattsson, särskilt s 459 ff.

Hans Bylin